

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobkyně: **M. G.**
zastoupená JUDr. Petrem Kocurem, advokátem
sídlem Osvobození 829, 735 14 Orlová – Lutyně,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. MSK 146621/2023,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobou ze dne 15. 1. 2024 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. MSK 146621/2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“), zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Orlová ze dne 20. 10. 2023, č. j. OD/PŘ/1436/2023/SYL (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“).
- 2. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobkyně uznána vinnou tím, že úmyslně dne 22. 4. 2023 v době kolem 7:40 hodin, v Orlové-Městě, na ulici Ostravská poblíž benzínové čerpací stanice OMW, ve směru na Karvinou, jako řidička osobního motorového

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

vozidla značky Citroën C4, RZ X, se na výzvu policisty odmítla podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla není ovlivněna alkoholem. Porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, se dopustila přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně žalobkyni uložil podle § 125c odst. 5 písm. a) a dle § 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Současně měla žalobkyně povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Žaloba

5. Žalobkyně v žalobě uvedla, že od samého počátku správního řízení nepopírala, že jí při dechové zkoušce na alkohol policisté naměřili hodnoty 1,07, 1,17 a 1,15 g/kg. Žalobkyně se doznala k tomu, že večer před přestupkovým jednáním požila alkohol a uznala, že pochybila. Výsledek dechové zkoušky uznala za správný, nezpochybňovala jej a byla smířena s tím, že se dopustila trestného činu. S policií žalobkyně spolupracovala. Přes uvedené ji vyzvali policisté, aby se podrobila odbornému lékařskému vyšetření, což odmítla pro nadbytečnost, jelikož s hodnotami naměřenými při dechové zkoušce souhlasila.
6. Žalobkyně měla za to, že výzva policisty, aby se podrobila odbornému lékařskému vyšetření, byla nezákonná. V případě žalobkyně bylo orientační vyšetření analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky dané právním předpisem. Podle § 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb. tak byla zkouška alkoholu z dechu žalobkyně řádně provedena a policisté ji neměli vyzývat k tomu, aby se podrobila lékařskému vyšetření.
7. Správní orgány vycházely z toho, že naměřené hodnoty alkoholu v krvi se blížily jednomu promile, jednalo se tedy o zlomové hodnoty a bylo nutné zjistit přesnou hodnotu alkoholu v krvi kvůli posouzení, zda se jednalo o přestupek či trestný čin. S uvedeným žalobkyně nesouhlasí. Naměřené hodnoty nebyly hodnotami hraničními, všechny hodnoty přesahovaly jedno promile, jednalo se tak o trestný čin. Žalobkyně souhlasila jak s dechovou zkouškou, tak s naměřenými hodnotami, byla srozuměna s tím, že spáchala trestný čin. Pochybnosti o hodnotě alkoholu neměl ani trestní soud, který žalobkyni odsoudil. Žalobkyně se k požití alkoholu doznala, s výsledky dechové zkoušky souhlasila, přijala svůj trest a proti trestnímu příkazu nepodávala ani odpor.
8. Žalobkyně měla za to, že naměřené hodnoty nebudily žádné pochybnosti, zda se jednalo o trestný čin či přestupek. Naměřená hodnota tak nebyla sporná a policista neměl žalobkyni k podstoupení lékařského vyšetření vyzývat. Tuto námitku uvedla žalobkyně již v odvolání, žalovaný se s ní v napadeném rozhodnutí nevypořádal.
9. V případě, že by krajský soud neshledal žalobu důvodnou, žalobkyně navrhla, aby krajský soud zvážil postup podle § 78 odst. 2 s. ř. s., protože žalobkyně byla za jeden přestupek fakticky trestána dvěma peněžními tresty a dvakrát zákazem činnosti. Žalobkyně požadovala, aby krajský soud upustil od jejího potrestání.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že skutkové okolnosti nejsou mezi stranami sporné. Podstatná je otázka, zda výzva policisty k lékařskému vyšetření byla oprávněná, a zda tedy

měla žalobkyně povinnost se jí podrobit. Žalovaný trvá na tom, že tomu tak bylo, neboť policista (jak na místě i žalobkyni sdělil, což je zachyceno na videozáznamu) k výzvě přistoupil z toho důvodu, že výsledky dechových zkoušek pouze těsně převyšovaly hranici 1 g/kg, která je obecně uznávána jako hranice pro posouzení stavu vylučujícího způsobilost k řízení motorových vozidel. Existovalo tedy důvodné podezření, že se žalobkyně dopustila trestného činu řízení vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost, a právě za účelem potvrzení či vyvrácení tohoto podezření policista výzvu učinil. Nešlo tedy v žádném případě o výzvu libovolnou či šikanózní, nýbrž odůvodněnou výsledky dechových zkoušek, což bylo žalobkyni současně na místě výslovně sděleno.

11. K námitce žalobkyně, že výsledky dechových zkoušek překračovaly hranici 1 promile rozhodnou pro posouzení, zda jde o trestný čin, žalovaný uvedl, že šlo o výsledky dechových zkoušek před odečtením odchylky ve výši 0,24 g/kg (zahrnující pesimistickou hodnotu nejistoty přepočtového faktoru 0,20 g/kg a odchylky přístroje ve výši 0,04 g/kg). Po jejím odečtení (jak je vyžadováno Pracovním postupem ČMI – viz příloha) tedy naměřená hodnota nedosahuje 1 g/kg, nicméně vyšetřením krve (a případným zpětným propočtem) by mohlo být prokázáno, zda hodnota alkoholu v krvi žalobkyně v době řízení vozidla přesahovala 1 g/kg či nikoliv. Toto zjištění však žalobkyně odmítnutím výzvy zmařila.
12. Ustanovení § 20 odst. 3 in fine zákona č. 65/2017 Sb., podle kterého se lékařské vyšetření „neprovede“, je nutno vykládat tak, že při splnění stanovených podmínek jsou výsledky dechových zkoušek jako důkaz o ovlivnění alkoholem dostačující, tedy již není třeba provádět odběr a vyšetření krve. To však neznamená, že se lékařské vyšetření za žádných okolností provést nesmí – právě v projednávané věci šlo o situaci, kdy výsledky dechových zkoušek by byly dostačující k prokázání přestupku, nikoli však trestného činu. Výzva učiněná policistou tedy měla své opodstatnění. Skutečnost, že se trestní soud následně s výsledky dechových zkoušek zřejmě spokojil, jak žalobkyně podává (trestní rozsudek žalovaný nemá k dispozici), nemění nic na tom, že policista na místě samém jednal v souladu se zákonem, žalobkyně tudíž byla povinna výzvy uposlechnout.
13. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

14. Součástí správního spisu je úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky ze dne 22. 4. 2023, ve kterém je uvedeno, že proběhla dechová zkouška certifikovaným dechovým analyzátozem. V čase 7:43 hodin policisté změřili hladinu alkoholu v krvi v hodnotě 1,07 ‰, v čase 7:49 v hodnotě 1,19 ‰ a v čase 7:54 v hodnotě 1,15 ‰. Dle poučení č. j. KRPT-106891/TČ-2023-070318, byla žalobkyně poučena o následcích, odmítne-li se podrobit lékařskému vyšetření.
15. Do úředního záznamu č. j. KRPT-106901-1/PŘ-2023-070318, zasahující policista uvedl, že hlídka policie prováděla dne 22. 4. 2023 na ulici Ostravská, poblíž zastávky autobusů Orlová – čerpací stanice, dopravně bezpečnostní akci. V čase kolem 7:40 hodin hlídka spatřila vozidlo Citroën C4, RZ X, které jelo ve směru z Orlové. Policisté se rozhodli podrobit vozidlo dopravní kontrole. Policisté žalobkyni, řidičku, vyzvali, aby se podrobila vyšetření, zda není ovlivněna alkoholem. Žalobkyně souhlasila, měření bylo provedeno certifikovaným dechovým analyzátozem Dräger ARMC-0769. *„Z důvodu hraničního výsledku dechových zkoušek blízkým 1 ‰ alkoholu v dechu byla řidička vyzvána k podrobení se odběru biologického materiálu spojeného s lékařskou prohlídkou, kdy toto odmítla“.* Řidička po

celou dobu s hlídkou spolupracovala, šel cítit zápach alkoholu jak z řidičky, tak z kabiny osobního automobilu.

16. Součástí správního spisu je kalibrační protokol a ověřovací list Českého metrologického institutu ze dne 18. 8. 2022 analyzátoru alkoholu v dechu Dräger.
17. Příkazem ze dne 3. 7. 2023 Městský úřad Orlová (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodl, že je žalobkyně vinna tím, že úmyslně dne 22. 4. 2023 v době kolem 7:40 hodin v Orlové-Městě, na ulici Ostravská poblíž benzínové čerpací stanice OMW, ve směru na Karvinou, jako řidička osobního motorového vozidla značky Citroën C4, RZ X, se na výzvu policisty odmítla podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla není ovlivněna alkoholem. Proto se dopustila přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona se dopustila přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně žalobkyni uložil podle § 125c odst. 5 písm. a) a dle § 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
18. Proti příkazu žalobkyně brojila odporem, ve kterém namítala, že naměřené hodnoty alkoholu nelze považovat za hraniční a že policisté neměli žalobkyni k podrobení se lékařskému vyšetření vyzývat.
19. V protokolu o ústním jednání, které se uskutečnilo dne 27. 9. 2023, je uveden seznam provedených listinných důkazů. Během jednání byl přehrán kamerový záznam a správní orgán I. stupně z něj učinil zjištění, že žalobkyně byla z důvodu hraniční hodnoty vyzvána k odbornému lékařskému vyšetření, spojenému s odběrem biologického materiálu. Rovněž byla poučena o následcích odmítnutí odborného lékařského vyšetření. I přes poučení se však žalobkyně odmítla tomuto vyšetření podrobit. S naměřenými hodnotami souhlasila. Jak žalobkyně, tak její zástupce, bez připomínek protokol o jednání podepsali. Pouze odkázali na tvrzení uvedená v odporu.
20. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobkyně uznána vinnou tím, že úmyslně dne 22. 4. 2023 v době kolem 7:40 hodin, v Orlové-Městě, na ulici Ostravská poblíž benzínové čerpací stanice OMW, ve směru na Karvinou, jako řidička osobního motorového vozidla značky Citroën C4, RZ X, se na výzvu policisty odmítla podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla není ovlivněna alkoholem. Porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, se dopustila přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně žalobkyni uložil podle § 125c odst. 5 písm. a) a dle § 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Současně měla žalobkyně povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. K námitce žalobkyně, že výzva k odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu byla provedena v rozporu se zákonem správní orgán I. stupně uvedl, že hladina alkoholu byla blízká jednomu promile, proto byla výzva policistů oprávněná. Dále vysvětlil, že Okresní soud v Karvině uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. V přestupkovém řízení však bylo projednáváno jednání žalobkyně, které spočívalo v tom, že se na výzvu zasahujících policistů odmítla podrobit vyšetření s cílem zjistit míru ovlivnění alkoholem. Skutek, jenž byl předmětem trestního řízení, nebyl totožný se skutkem, jenž byl předmětem přestupkového řízení. Skutky nelze vzájemně zaměňovat, byť byly spáchány

v souvislosti s řízením motorového vozidla a shodují se časem a místem spáchání. Skutečnost, že se žalobkyně podrobila dechové zkoušce, ji nezprošťuje povinnosti podrobit se rovněž odbornému lékařskému vyšetření, byla-li k němu policistou vyzvána.

21. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobkyně brojila odvoláním. Namítala, že své pochybení uznala a souhlasila s výsledky měření dechové zkoušky. Výzva k provedení lékařského vyšetření může být učiněna v případě odmítnutí orientačního vyšetření, nemožnosti jeho provedení či jeho úspěšného dokončení. V případě žalobkyně však dechová zkouška proběhla řádně. Naměřené hodnoty byly vyšší než jedno promile, nelze se proto ztotožnit se závěrem správního orgánu I. stupně, že hodnoty byly hraniční a bylo třeba lékařského vyšetření k stanovení přesné hodnoty alkoholu v krvi. Žalobkyně uvedla, že se trestnímu postihu nebránila, byla si vědoma svého pochybení, proti trestnímu příkazu nepodala ani odpor.
22. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. K odvolacím námitkám sdělil, že rozdíl mezi prvními dechovými zkouškami nebyl v toleranci 10 %, což je předpoklad řádné dechové zkoušky. Řádná dechová zkouška byla až po třetím měření, jelikož výsledky druhé a třetí dechové zkoušky byly v toleranci 10 %. Policisté však dospěli k závěru, že by bylo z důvodu právní jistoty vhodné a potřebné provést odborné lékařské vyšetření, spojené s odběrem biologického materiálu, aby bylo postaveno najisto, že měla žalobkyně v krvi více než jedno promile alkoholu. Žalobkyně se však i přes poučení odmítla tomuto vyšetření podrobit, tudíž si musela být vědoma toho, že se dopouští přestupkového jednání. Skutek, jenž je předmětem trestního řízení, není totožný se skutkem, který je předmětem přestupkového řízení.

V. Jednání soudu

23. K jednání soudu, které se uskutečnilo dne 30. 4. 2025, se dostavila žalobkyně a její zástupce. Žalovaný se z jednání řádně omluvil, proto proběhlo v jeho nepřítomnosti. Zástupce žalobkyně odkázal na svá dosavadní podání a zdůraznil, že okresní soud rozhodující v trestní věci neměl pochyby o správnosti naměřené hodnoty alkoholu v krvi žalobkyně prostřednictvím přístroje Dräger. Trestní soud měl za jasně prokázané, že ke spáchání trestného činu došlo. Rozhodnutí trestního soudu je jasným důkazem o tom, že žalovaný nepostupoval správně, pokud za stejné jednání uložil žalobkyni další trest, a to pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti na 1 rok. Zástupce žalobkyně žádal, aby krajský soud alespoň upustil od potrestání žalobkyně. Krajský soud seznámil účastníky s vyjádřením žalovaného k žalobě ze dne 5. 3. 2024 a podstatnými částmi správního spisu. Následně provedl dokazování.
24. Krajský soud si vyžádal trestní spis Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově sp. zn. 101 T 68/2023. Jeho součástí byl výtisk dechové zkoušky ze dne 22. 4. 2023, který krajský soud provedl během jednání k důkazu. Výtisk z přístroje Dräger Mobile Printer č. 8413 zaznamenal tyto výsledky zkoušky: 22. 4. 2023:

07:43:13	Dech. zk. 1	1,07‰
07:49:03	Dech. zk. 2	1,19‰
07:54:39	Dech. zk. 3	1,15‰
25. Krajský soud dále provedl k důkazu trestní příkaz Okresního soudu v Karviné-pobočky v Havířově ze dne 12. 5. 2023, č. j. 101 T 68/2023-43. Tím byla žalobkyně uznána vinnou,

že dne 22. 4. 2023 v době kolem 7:40 hodin v Orlové-Městě, okres Karviná, po ulici Ostravské a jinde, po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů, bez vážného důvodu řídila osobní motorové vozidlo značky Citroën C4, registrační značky X, přestože věděla, že není v důsledku požitého alkoholu schopna uvedené vozidlo bezpečně ovládat, neboť během silniční kontroly byla nervózní, unavená, podrážděná, měla zarudlé oči, páchla alkoholem a v době řízení automobilu měla v dechu nejméně 1,07‰, tedy vykonávala ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila vlivem návykové látky, jinou činnost, při které by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, čímž spáchala přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Žalobkyně byla odsouzena k peněžitému trestu v celkové výši 24 750 Kč a zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel na jeden rok.

26. Zástupce žalobkyně netrval na účastnickém výsledku žalobkyně, který navrhoval provést v žalobě.
27. Poté byl zástupci žalobkyně dán prostor ke konečnému návrhu a následně soud postupoval podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

VI. Posouzení věci krajským soudem

28. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
29. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
30. Žaloba není důvodná.
31. Dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu *„[ř]idič je (...) povinen podrobit se na výzvu policisty (...) vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.“*
32. Dle § 124 odst. 12 písm. f) zákona o silničním provozu *„[p]ři dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.“*
33. Dle § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví *„[o]rientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinná se podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek.“*
34. Dle § 20 odst. 2 zákona o ochraně zdraví *„[v] případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.“*
35. Dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu *„[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne*

podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvěřeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“

36. K naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu je nutné splnit následující podmínky: fyzická osoba se (i) účastnila provozu na pozemní komunikaci, (ii) byla řádně vyzvána k absolvování odborného lékařského vyšetření, a to (iii) osobou oprávněnou k učinění takové výzvy, přičemž musí jít (iv) o opodstatněnou výzvu. Posledním nezbytným předpokladem je, že se (v) fyzická osoba odmítne lékařskému vyšetření podrobit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 2 As 287/2016–36). Je povinností správního orgánu, aby se naplněním uvedených podmínek zabýval, jakkoli nejsou ze strany přestupce činěny spornými. Jedná se totiž o základní skutkové okolnosti, na jejichž podkladě je možné o spáchání tohoto přestupku rozhodnout.
37. V nyní posuzované věci není mezi účastníky sporné, že se žalobkyně účastnila provozu na pozemní komunikaci, že byla řidičkou motorového vozidla, policista ji vyzval k podrobení se lékařskému vyšetření. Součástí správního spisu je poučení o následcích neuposlechnutí výzvy, žalobkyně nepopírá, že se lékařskému vyšetření odmítla podrobit. Mezi účastníky však bylo sporné, zda výzva k podrobení se lékařskému vyšetření byla učiněna opodstatněně.
38. Otázkou, kdy je policista oprávněn vyzvat řidiče vozidla k podrobení se lékařskému vyšetření, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45. Vyslovil, že odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinna podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Lékařskému vyšetření je povinna podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.
39. Rozšířený senát však neomezil oprávněnost výzvy pouze na shora uvedené případy. V textu usnesení se zabýval i situací obdobou nyní posuzované věci. V bodu 25 usnesení rozšířený senát vyslovil, že *„hladina alkoholu v krvi bývá také rozhodná pro kvalifikaci činu jako přestupku či trestného činu a tomu odpovídající správně právní nebo trestně právní odpovědnosti řidiče. Zde je pak potřeba – s ohledem na proces postupného střízlivění – ihned rozhodnout o zajištění potřebných důkazů za účelem zafixování skutkového stavu k určitému okamžiku, aby mohlo být postaveno najisto, jakého deliktu se z hlediska kvalifikace řidič dopustil. To platí i v případě, jestliže se vyšetřovaný řidič k samotnému faktu požití alkoholu, resp. jiné návykové látky, doznal“.*
40. Z výše uvedeného tak vyplývá, že je třeba, aby policista měl odůvodněné pochybnosti týkající se existence alkoholu v krvi či naměřené hodnoty. Pokud je jeho úvaha, proč chce řidiče vozidla vyzvat k podrobení se lékařskému vyšetření, racionální a podložená skutkovými okolnostmi případu, je policista oprávněn tuto výzvu učinit.

41. V nyní posuzované věci policisté u žalobkyně provedli kontrolu alkoholu v krvi prostřednictvím kalibrovaného dechového analyzátoru. Musela být provedena třetí měření, protože mezi prvním a druhým měřením hodnoty alkoholu v dechu žalobkyně byla naměřena odchylka hodnot vyšší než 10 %. Všechny hodnoty alkoholu v krvi žalobkyně převyšovaly jedno promile alkoholu, konkrétně byly naměřeny hodnoty 1,07‰, 1,19‰ a 1,15‰. Žalobkyně tvrdí, že s ohledem na výsledek naměřených hodnot měla za to, že bylo bez jakýchkoli pochybností prokázáno, že jaká byla koncentrace alkoholu v její krvi. Domnívala se, že naměřené hodnoty alkoholu převyšovaly jedno promile. Policista tak neměl jakýkoli důvod pochybovat o tom, že hodnoty přesahovaly jedno promile alkoholu v krvi a žalobkyně spáchala trestný čin; neměl ji proto k podrobení se lékařskému vyšetření vyzývat. Této úvaze žalobkyně však nelze přisvědčit.
42. K průkaznosti dechové zkoušky se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 5. 2012, č. j. 3 As 12/2012–21, v němž uvedl: „(...) *přítomnost alkoholu v krvi je možné prokázat na základě samotného orientačního vyšetření. V opačném případě by zákon v případě pozitivního výsledku dechové zkoušky nepochybně požadoval i následné provedení lékařského vyšetření za účelem potvrzení přítomnosti alkoholu v krvi řidiče.*“ Nejvyšší správní soud rovněž zdůraznil, že výraz „orientační“ znamená, že zjištěná hladina alkoholu v krvi je sice zjištěna jen přibližně, nicméně tuto „přibližnost“ lze určit přesně. V úvahu je třeba vzít jednak možnou odchylku měření přístroje (0,04 g/kg) a dále fyziologickou hladinu alkoholu v krvi ve výši 0,20 g/kg, která může být způsobena jinými vlivy (např. přirozená hladina alkoholu v krvi, požití přípravku proti kašli či rýmě, požití ovocného kompotu atd.), než je přímé požití alkoholu. Tyto hodnoty je nutné od výsledku dechové zkoušky odečíst a takto jej tedy korigovat ve prospěch řidiče (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2011, č. j. 2 As 56/2011–79).
43. V posuzované věci tak sice prvotně naměřené hodnoty přesahovaly jedno promile alkoholu v krvi, po odečtení shora popsané odchylky 0,24‰ hodnoty skutečně bylo možné považovat za hraniční (0,95 a 0,91‰). Policista, jenž řeší obdobné případy opakovaně, tak mohl mít odůvodněné pochybnosti o tom, jak by následně měla být věc klasifikována, tedy zda se jednalo o přestupek či trestný čin. Za této situace tak byl policista oprávněn vyzvat žalobkyni, aby se podrobila odbornému lékařskému vyšetření za účelem stanovení přesné hodnoty alkoholu v krvi. Výzva policisty byla opodstatněná, nebyla šikanózní či bezdůvodná. Samotná skutečnost, že žalobkyně s naměřenými hodnotami souhlasila, nemohla na uvedených závěrech nic změnit. Policista měl i přes souhlas žalobkyně povinnost objektivizovat skutkový stav. Byl si vědom hraniční hodnoty naměřených výsledků a bylo nutné jednat okamžitě s ohledem na proces odbourávání alkoholu. Lze tak uzavřít, že policista, kterému je z praxe známo fungování certifikovaného dechového analyzátoru, si byl vědom, že naměřených hodnot alkoholu v krvi žalobkyně je třeba zohlednit odchylku 0,24‰, hodnoty z dechového analyzátoru jako takové nejsou konečné a ve správním řízení by bez dalšího neobstály. Pochybnosti policisty byly odůvodněné, nejednalo se tak o svévoli.
44. Krajský soud tak došel k závěru, že policista byl oprávněn vyzvat žalobkyni k podrobení se lékařskému vyšetření, výzva byla opodstatněná. Zabýval se proto dále tím, zda byly splněny další podmínky pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobkyně nepopírá, že byla řidičkou motorového vozidla, ani že požila den před jízdou alkohol. S hodnotami naměřenými dechovým analyzátozem souhlasila. Policista žalobkyni vyzval k lékařskému vyšetření, sdělil důvod, proč ji

k podrobení se lékařskému vyšetření vyzývá (hraniční hodnoty naměřeného množství alkoholu), sdělil jí, že pokud se lékařskému vyšetření nepodrobí, spáchá další přestupek. Žalobkyně se výslovně odmítla vyšetření podrobit. Tyto skutečnosti vyplývají z kamerového záznamu, který je součástí správního spisu, žalobkyně tyto skutečnosti nečinila spornými. Žalobkyně podepsala i poučení, ve kterém je výslovně uvedeno zákonné ustanovení, které na ni dopadá [§125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu], včetně ustanovení, ze kterého se podávala jak výše pokuty, tak doba zákazu činnosti z důvodu spáchání přestupku neuposlechnutí výzvy policisty. Krajský soud tak shledal, že skutková podstata přestupku byla v posuzované věci naplněna.

45. K žalobní námitce, že žádné pochybnosti o naměřených hodnotách neměl soud rozhodující v trestním řízení, který vydal trestní příkaz, krajský soud uvádí, že musí vycházet z presumpce správnosti pravomocného rozhodnutí soudu. Krajský soud s ohledem na stručnost trestního příkazu netuší, proč okresní soud dospěl k závěru, že naměřená hodnota alkoholu v krvi přesahuje jedno promile a proč nezohlednil odchylku 0,24‰. Pokud měla žalobkyně pochybnosti o tom, zda byla hodnota alkoholu v jejím těle stanovena řádně, měla brojit proti trestnímu příkazu odporem. Okresní soud by tak měl povinnost zdůvodnit, jak dospěl k jím uváděné hodnotě a sdělit žalobkyni, proč odchylku 0,24‰ nezohlednil. Pokud tak žalobkyně neučinila, nabyl trestní příkaz právní moci a krajský soud není oprávněn do úvahy soudu okresního zasahovat, případně nesprávný závěr o tom, jaká byla správná hodnota alkoholu v krvi žalobkyně, jakkoli korigovat.
46. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že byla dvakrát potrestána za stejný skutek. K tomu krajský soud uvádí, že v přestupkovém zákoně jsou upraveny dva samostatné přestupky, a to že řidič řídí vozidlo po požití alkoholického nápoje [§ 125c odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu], a dále že řidič se odmítne podrobit vyšetření [§ 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu].
47. Přestupku se podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu dopustí fyzická osoba, která se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Chráněným zájmem, a tedy objektem této normy, je zájem společnosti zjistit, zda řidič vozidla je či není pod vlivem alkoholu, jednáním je odmítnutí řidiče podrobit se lékařskému vyšetření za účelem zjištění, zda je či není pod vlivem alkoholu či jaká je přesná hodnota alkoholu v krvi a následkem je porušení tohoto zájmu. Žalobkyně nezpochybňovala, že poté, co se podrobila pozitivní dechové zkoušce, odmítla na výzvu policisty v rámci cíleného klinického vyšetření odběr vzorku žilní krve. Tím se dopustila jednání, naplňujícího skutkovou podstatu přestupku podle citovaného § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, jehož následkem je porušení chráněného zájmu na zjištění, zda při řízení vozidla byla či nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.
48. Žalobkyně byla potrestána za to, že spáchala přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti. Chráněným zájmem je zde zájem společnosti na tom, aby nikdo pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky nevykonával činnost, při které může způsobit

uvedenou škodu, jednáním je vykonávání takové činnosti ve stavu nezpůsobilém a následkem porušení tohoto chráněného zájmu.

49. Námitka žalobkyně, že byla za své jednání potrestána dvakrát, by mohla být důvodná pouze, pokud by toto dvojí potrestání bylo porušením zásady „ne bis in idem“, tedy dvojí potrestání za tentýž čin, což by nastalo pouze za předpokladu totožnosti skutku (v takovém případě by se ovšem nejednalo o otázku přiměřenosti sankce, ale samotné deliktní odpovědnosti). Obdobným případem se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014 – 32, a uvedl, že jak dovodila trestněprávní judikatura i teorie, totožnost skutku je zachována za předpokladu, jestliže: a) je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, b) je úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, c) jednání nebo následek (nebo obojí) jsou v případech uvedených pod písm. a) a b) alespoň částečně shodné, shoda ovšem musí být v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu; podstatnými z tohoto hlediska nejsou ty skutkové okolnosti, které charakterizují jen zavinění či jiný znak subjektivní stránky činu (srov. Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl., 5. vydání. Praha: C. H. Beck 2005, s. 1682). O totožnosti skutku rozhodují jen okolnosti a závěry skutkové, nikoliv právní.
50. V případě žalobkyně není ani úplná ani částečná shoda ani v jednání ani v následku a totožnost skutku zachována není. Posouzení přípustnosti trestního stíhání z hlediska zásady „ne bis in idem“ se v obdobném případě zabýval Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 2. 2. 2011, č. j. 8 Tdo 78/2011, kde dospěl k závěru, že „[p]ravomocné rozhodnutí správního orgánu o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, jehož se obviněný dopustil porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, tím, že jako řidič motorového vozidla se na výzvu policisty odmítl podrobit vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, nebrání jeho trestnímu stíhání pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 tr. zák., jestliže bylo zjištěno, že řídil motorové vozidlo skutečně pod vlivem alkoholu. S ohledem na odlišnost posuzovaných jednání, jakož i jejich následků, v takovém případě nejde o porušení zákazu 'ne bis in idem' ve smyslu čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované pod č. 209/1992 Sb.), neboť čin, pro který byl obviněný trestně stíhán, není totožný s činem, pro který bylo před příslušným správním orgánem proti němu vedeno řízení o přestupku.“
51. Vzhledem k tomu, že zde není totožnost skutku, nejde o porušení zásady ne bis in idem a námitka žalobkyně, že již byla za své jednání potrestána dvakrát, není důvodná. Žalobkyně byla potrestána v trestním řízení za jednání odlišné od jednání, za které jí byla uložena sankce v přestupkovém řízení. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že námitka žalobkyně ohledně dvojího trestání není důvodná.
52. Krajský soud doplňuje, že nemohl přihlídnout k argumentaci žalobkyně, která tvrdila, že si byla vědoma a litovala svého pochybení, tedy že řídila motorové vozidlo ráno poté, co požila větší množství tvrdého alkoholu, proto souhlasila s naměřenými hodnotami během dechové zkoušky a taktéž nebrojila proti trestnímu příkazu. Ačkoli krajský soud lítost žalobkyně oceňuje, měl pravomoc se objektivně zabývat pouze tím, jestli policisté a správní orgány v této věci pochybili, během správního řízení nedošlo k vadám a zda byla naplněna skutková podstata přestupku, tak, jak učinil shora.

53. Žalobkyně navrhovala, pokud krajský soud neshledá její námitky důvodnými, aby postupoval podle § 78 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
54. Moderací uložené sankce se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Např. v rozsudku ze dne č. j. 1 Afs 1/2012-36, vyslovil, že „při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [viz usnesení RS NSS 1 As 9/2008-133]. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce ... [Zákon] umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti jen v rámci posuzování individualizace trestu, tj. v situaci, kdy je správní soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce nadán pravomocí nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Ani v takovém případě ale pro zásah do správního uvážení soudem nepostačí běžná nepřiměřenost, ale je nutné, aby nepřiměřenost dosáhla kvalitativně vyšší míry a byla zjevně nepřiměřená“.
55. Určení konkrétní výše pokuty je zásadně otázkou správního uvážení a soudní přezkum je tedy omezený. „[ú]kolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 – 46, ze dne 25. 1. 2023, č. j. 3 As 258/2021-30, nebo ze dne 2. 11. 2022, č. j. 2 As 294/2021 – 54).
56. Z výše uvedeného jasně vyplývá, že krajský soud je oprávněn korigovat uloženou sankci pouze v případě, že byla zjevně nepřiměřená či v případě, že by správní uvážení vybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v rozporu s pravidly logického usuzování a premisy takového úsudku žalovaný nezjistil řádným procesním postupem (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo usnesení ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013 56, bod 8). Tato pochybení krajský soud v posuzované věci neshledal. Správní orgán I. stupně na straně 5 a 6 svého rozhodnutí uvedl, že obě sankce uložil na samé spodní hranici zákonné výměry, zohlednil to, že nebyla způsobena újma na zdraví, životě či škoda na majetku účastníků provozu na pozemních komunikacích. K prospěchu žalobkyně zohlednil, že v evidenční kartě řidiče dosud nemá za takovéto jednání záznam v trestech, k ostatním záznamům nepřihlížel.
57. Podle § 125c odst. 5 písm. a) zákona i silničním provozu, ve znění do 31. 12. 2023, se za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč, podle odstavce 6) se za tentýž přestupek uloží zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let, a podle odstavce 9) téhož ustanovení, za tento přestupek nelze uložit napomenutí a od uložení sankce

nelze upustit. Zákonodárce tak u tohoto přestupku stanovil spodní hranici výměry pokuty na částku 25 000 Kč, čímž vyjádřil závažnost protiprávního jednání, která je ještě zdůrazněna tím, že od uložení sankce nelze upustit. Stanovením spodní hranice sazby pokuty zákonodárce omezuje správní uvážení příslušného orgánu, který má tak omezené možnosti zohlednit faktickou závažnost konkrétního protiprávního jednání a další okolnosti případu.

58. V nyní posuzované věci správní orgány uložily sankci na samé spodní hranici jak výše pokuty, tak délky zákazu činnosti, k upuštění od uložení sankce nebyly s ohledem na výše citované ustavení zákona o silničním provozu ustoupit. Za této situace krajský soud shledal, že správní orgány neměly možnost snížit jak pokutu, tak zákaz činnosti pod zákonem stanovenou spodní hranici, jejich správní uvážení tak bylo omezeno a nemohly rozhodnout jinak.
59. Krajský soud pro úplnost uvádí, že zákon o silničním provozu byl opakovaně novelizován. Dle aktuálního znění zákona o silničního provozu lze za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu uložit pokutu až do výše 75 000 Kč a zákaz činnosti až na 3 roky. Nedošlo tak k žádné novelizaci ve prospěch žalobkyně, kterou by musel krajský soud zohlednit, naopak zákonodárce sankci za předmětný přestupek zásadním způsobem zpřísnil.
60. Z uvedených důvodů krajský soud shledal, že nebyly naplněny podmínky pro to, aby byl oprávněn sankci za přestupek žalobkyně moderovat.

VII. Závěr a náklady řízení

61. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
62. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. dubna 2025

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně